

Prædiken af Morten Munch

1. s. i advent, 2. dec. 2012

Tekst: Matt 21,1-9

DEN ÆSELRIDENDE KONGE

Forventninger

Adventstiden er forventningens tid. Spændingen bygges gradvist op hen mod juleaften. Dage tælles, låger åbnes, pakker gemmes.

Forventninger er i udgangspunktet noget positivt. Men de kan skrues op til højder, virkeligheden ikke kan bære – for både børn og voksne.

Der var også mange forventninger i luften, da Jesus red ind i Jerusalem. Hænder med palmegrene var strakt jublende i vejret. Hvis den æselridende skikkelse virkelig var messias, så var det nu, at han skulle gribe øjeblikket til at lede an i frihedskampen mod romerne.

Men vi ved, at historien tager en anden drejning. Jesus rider frem mod lidelse og død. Han indfrier ikke folkets forventninger. Ikke fordi han sigter lavere end dem. Tværtimod. Han har et andet og større mål.

Hovedfjenden er ikke romerne, men døden, synden og selvskheden; alt det der gør os ufrie.

Jesus rider ind i Jerusalem for at bringe forsoning med Gud og føre det brudte skaberværk til genoprettelse. Set i det lys sigter vi vel som oftest for lavt med vores juleforventninger, fordi Kristus møder os med en virkelighed, der overstiger eller overbyder menneskets forventninger.

Han rider ind i Jerusalem for at overvinde ondskaben ikke med vold og magt, men med kærlighed. Ved hans gerning indoptages vi i Guds uendelige kærlighed – det er en trosvirkelighed der ikke er afhængig af

bestemte julestemninger eller ydre familieidyl, men gælder i alle forhold – også når vi er trængt i livet. Han møder os i vore dybeste behov, som vi ikke altid selv har øje for.

Paradokset

Beretningen om indtoget i Jerusalem hører kronologisk til palmesøndag som optakt til påsken, men er også den allerførste prædiketekst her hvor vi tager hul på et nyt kirkeår 1. s. i advent.

Teksten siger noget væsentligt om, hvordan Gud kommer til os og til verden, hvordan han går foran os ind i et nyt kirkeår og åbner det for os og sætter grundtonen.

Han kommer ydmygt ridende på et æsel, men er dog konge.

Det er paradokset i teksten og i hele Jesu gerning.

Den ydmyge konge

Mildheden ved Jesus er slående. Han er mild overfor børnene, kvinderne, de syge og sårede, de marginaliserede.

Det ligger symbolsk i brugen af æslet. Når man sidder på et æsel, sidder man ikke højt hævet over folk. Man kan nærmest nå jorden med fødderne, ikke mindst når det er et føl, som i det her tilfælde.

Det kan også tale til os om inkarnationen, Gud kommer til os som menneske, i øjenhøjde med os.

Citatet om den æselridende konge er hentet fra profeten Zakarias, hvor kongen beskrives som sagtmodig. Det hebraiske ord for sagtmodig betyder egentlig 'at bøje sig' – det var det Gud gjorde, da han blev menneske. Han bøjede sig og gjorde sig til ét med os.

Jesus kommer ikke på en stridshest med en frygtindgydende hær.

Han kommer med en flok skræmte disciple – for at regere ved kærlighedens magt. Han rige er et anderledes rige, et omvendt rige.

Den konfronterende konge

Men vi skal ikke gå fejl af, at det *er* en konge, der kommer ridende.

Det unikke ved Jesu person er, at den store mildhed og ydmyghed ikke er identisk med beskedenhed. Jesus kommer med udsagn og udfører handlinger, der peger på en messiansk selvbevidsthed, en enhed med Gud fader, der – hvis de ikke er sande – kun kan forstås som vanvid.

I de første år af Jesu virke har han igen og igen sagt til folk, han helbredte: Sig det ikke til nogen. Hemmeligholdelsen var ikke mulig som sådan – folk strømmede til ham – men han lagde en dæmper på entusiasmen og ønskede ikke, at de religiøse og politiske ledere for tidligt skulle se sig nødsaget til at gribe ind overfor et messias-hysteri.

Men pludselig rykker historien om Jesus frem med voldsom hast. Nu slipper han forsigtigheden. Han ved, at timen er kommet. Hans død er nært forestående.

Lige før passagen om indtoget, møder Jesus to blinde på vej ind til Jerusalem (ved Jeriko). De råber til ham: Du Davids Søn, forbarm dig over os. - Davids søn er et anden betegnelse for messias, den ventede forløserkonge.

Jesus protesterer ikke mod den titel, de giver ham. Han siger blot: Hvad vil I have, at jeg skal gøre for jer? Han rører ved deres øjne, og de får deres syn igen.

Og ved selve indtoget i Jerusalem spiller Jesus bevidst på Zakarias profetien og fremstår som opfyldelsen af den ventede konge.

Han modtager hyldestråbet. Hossiana – og igen: Davids søn. Hossiana, betyder egentlig 'frels os', 'udfri os'. De tænkte på udfrielse fra romerne – Jesus tænker på en meget mere omfattende udfrielse.

Han er klar til at være konge i Guds skabelse.

Lige efter indtoget går Jesus konfronterende ind i templet, rensrer det fra misbrug og siger: *Mit* hus skal kaldes et bedehus.

Med det udsagn siger han, at han er herre over templet – og handlingen i templet er naturligvis igen meget konfronterende i forhold til præsterne og folkets åndelige ledere.

Han presser i stigende grad de religiøse ledere til en respons før, under og efter indtoget, når han mere og mere åbenlyst træder ind i rollen som messias og vedkender sig sit kongedømme.

Ingen i verdenshistorien har udtalt så store udsagn om sig selv. F ex jeg er verdens lys – for at tage et enkelt af dem. Ingen anden har udført så mægtige mirakler.

Men der er heller ingen, der har været så favnende og mild overfor sønderbrudte mennesker.

Det er en kombination, der er helt unik og paradoksal - og som når sit klimaks i den begivenhed, der lå i direkte forlængelse af indtoget og tempelrensningen: Jesu ydmyge død på korset og sejrrige opstandelse.

Han vinder sejr uden om magtudøvelse, ja ved at træde ned i afmagt og vise grænseløs kærlighed i sin identifikation med vore livsvilkår i vor bundethed til synd og død.

Det fortæller os, at vi ikke frelses ved vores styrke, men ved at give slip på os selv i tillid til Guds nyskabende nåde.

Fredsfyrsten og føllet

Ved at give sig selv bliver han den store fredsfyrste.

En detalje i teksten understreger det fredens herredømme, Jesus etablerer, og som findes i troen på hans navn.

Vi hører, at det er et æselføl, han rider på. Dvs. et dyr, der endnu ikke er redet til. - Enhver, der har med heste, muldyr og æsler at gøre ved, at man ikke uden videre kan ride på et dyr, der ikke er redet til – og slet ikke midt i en råbende og støjende menneskemængde, som det er tilfældet her.

I Salmernes Bog står der, at træerne skal klappe i hænderne i anerkendelse af Guds herredømme. Det er symbolsk tale, men rummer vel også den sandhed, at naturen fornemmer Guds fred.

Esajas taler om, at løve og lam græsser sammen i det messianske rige, hvor Guds shalom, Guds fred og harmoni, gennemtrænger alt.

Møn ikke det er den virkelighed, æselføllet fornemmer, da det accepterer fredsfyrsten på sin ryg uden at gøre oprør. Han som stillede stormen på bølgerne, er herre over naturen. Hans kongedømme er universelt.

Han rider ind i Jerusalem og i vort kirkeår for at kalde de højst placerede blandt hans skabninger, mennesket, ud af oprør og ind i en omfavnelser af hans fredsherredømme, hans sejr gennem afmagt, hans forsonende og nyskabende kærlighed,

Advent betyder komme. - Han kommer til verden – ydmyg og mild, men ikke beskeden – han kommer som skabelsens sande konge.

Han kommer til verden, fordi der er noget at komme efter: han kommer efter mennesket, skabt i hans billede til at afspejle hans væsen af både mildhed og myndighed.

Netop sådan, mild og mægtig, kommer Gud til os – og netop sådan sættes evangeliets grundtone i den vandring, der ligger foran os i et nyt kirkeår.

Han kommer ikke først og fremmest for at møde vores forventninger. Han kommer med at anderledes rige, der sejrer gennem svaghed – han kommer med et håb, der overbyder vore forventninger, fordi det er forankret i Guds kærlighedsmagt. Amen.